

Ганс Крістіан Андерсен (1805 – 1875)
«СНІГОВА КОРОЛЕВА» (1844)
Зміст

Анкета	1
Цитати	2
Кай і Герда	2
Герда	2
Кай	3
Джерела	4

Анкета

1. Історія написання. Г.К.Андерсен написав казку «Снігова Королева» протягом п'яти днів — почав писати 5 грудня 1844 в готелі «Hôtel du Nord», де зупинився після мандрівки Європою, а вже 21 грудня 1844 року казка вийшла друком у збірці «Нові казки». Біограф Андерсена, Керол Роузен уважає, що прототипом Снігової королеви є шведська оперна співачка Єнні Лінд. Андерсен був закоханий у неї, але Єнні не відповідала письменнику взаємністю.

2. Рід – епос

3. Жанр – літературна казка

4. Герої

Чорт (троль)

чортенята (учні троля)

Дзеркало, його скалки

Снігова королева

Військо Снігової королеви

(великі лапаті сніжинки)

Кай Герда

Добра чарівниця

Ворони

Принц та принцеса

Маленька розбійниця

Олень

Лапландка і фінка

5. Композиція (будова твору) – казка складається з 7 оповідань:

1 оп. “Дзеркало та його скалки”

2 оп. “Хлопчик і дівчинка”

3 оп. “Садок жінки, яка знала чари”

4 оп. “Принц та принцеса”

5 оп. “Маленька розбійниця”

6 оп. “Лапландка і фінка”

7 оп. “Що було у замку Снігової королеви і що трапилося потім”

6. Елементи сюжету

Експозиція. Чортенята розбивають криве дзеркало, його осколки потрапляють в очі та серця людей

Зав'язка. Скалки кривого дзеркала в очах та серці Кая. Снігова королева забирає Кая до себе у палац

Розвиток дій. Герда у пошуках Кая:

- а) Герда у чаклунки;
- б) Герда у принца і принцеси;
- в) Герда у розбійників;
- г) Герда у лапландки та фінки

Кульмінація. Герда знаходить Кая. “Гарячі сльози Герди пройшли у саме серце Кая, розтопили крижану кору і розтопили скалку чарівного дзеркала. Вона заспівала про троянди”

Розв'язка. Кай і Герда повертаються додому (“обоє дорослі, але ще діти, діти серцем”)

7. Тема – про пошуки Герди Кая, тема дружби, любові, вірності

8. Ідея – перемога дружби, любові над злими силами, холодною красою

9. Антитези у казці. Добро ↔ зло; Бог ↔ Сатана, чортенята; Герда ↔ Снігова королева; краса душевна ↔ краса зовнішня; тепло ↔ холод; весна ↔ зима; троянда ↔ сніжинка; сльози, радість ↔ мертві тиша; серце ↔ розум; краса внутрішня ↔ краса зовнішня; крижаний поцілунок ↔ гарячі сльози

11. Реальне та фантастичне у казці

Реальне:

- життя містечка;
- бідність сім'ї, де жили діти, побут бідної сім'ї;
- зміна пір року;
- катання дітей на санчатах, їхні забави;
- принци та принцеси тощо.

Фантастичне:

- «дзеркало чорта»;
- властивості дзеркала;
- перетворення серця на крижину;
- Снігова королева;
- чарівниця;
- звірі, птахи, які вміють говорити;
- сни, що блукали у палаці

Цитати
Кай і Герда

“Якщо ви не будете, як діти, то не увійдете у царство небесне”

1. Дружелюбність. Вони не були братом та сестрою, та любили один одного, як брат і сестра”

2. Гостинність. “Батьки часто дозволяли хлопчикові і дівчинці ходити в гості одне до одного по даху і сидіти на маленькій лавочці під трояндами. Там вони так чудово гралися!”

3. Любов до природи, до прекрасного, до Бога. “Дівчинка вивчила пісню-псалом, у якій теж мовилося про троянди. Вона наспівувала її хлопчикові, думаючи про свої троянди, і він підспівував за нею: - Троянди цвітуть, Краса-красота! Скоро побачимо Дитятко Христа! Діти трималися за руки, цілували троянди, дивилися на сонечко і розмовляли з ним – і в цьому сяйві вони бачили саме дитятко – Ісуса Христа”

4. Безгрішні, чисті душою і серцем “Дорослі, але ще діти, діти серцем”

Герда

1. Віра у Бога; почуття прекрасного. “Вивчила пісню-псалом, у якій теж мовилося про троянди: - Троянди цвітуть, Краса-красота! Скоро побачимо Дитятко Христа! Діти трималися за руки, цілували троянди, дивилися на сонечко і розмовляли з ним – і в цьому сяйві вони бачили саме дитятко – Ісуса Христа”

2. Любов до Кая. “Дівчинка обняла його за шию, він кліпав очима”... “Любила його від широго серця”

3. Самовідданість. “Вона взула червоні черевички і побігла прямо до річки. – Це правда, що ти взяла моого товариша? Я подарую свої нові черевички, якщо ти віддаси мені його назад”

4. Вірність. “Ой, як я забарилася!.. Адже мені треба шукати Кая”

5. Наполегливість у досягненні мети. “Ні, спочивати не можна! – сказала маленька Герда і знову рушила в путь”

6. Увічливість. “Герда вклонилась їй, як вчила робити її бабуся”

7. Сила волі. “Хіба ти не бачиш, яка велика її сила? Хіба ти не бачиш, що її підкоряються і люди, і звірі? Адже вона боса обійшла півсвіту. Сила в її серці”

8. Щирість. “Вона пізнала його, кинулась йому на шию і крикнула: - Кай! Милий мій Кай! Нарешті я знайшла тебе!”

9. Відданість, доброта. “Герда заплакала, її гарячі слізи впали йому на груди, пройшли в саме серце, розтопили крижану кору і розтопили скалку чарівного дзеркала.”

Кай

1. **Самовпевненість.** “Нехай спробує! – сказав хлопчик.-Я її посаджу у теплу піч, і вона розтане”
2. **Боязливість.** “Хлопчик злякався і зіскочив із стільчика”
3. **Скалка кривого дзеркала.** “Мене щось кольнуло в серце, і щось упало в око!”
4. **Злість.** “Це зовсім погані троянди... І він, штовхнувши ногою ящики, вирвав обидві троянди”
5. **Грубість.** “він присікувався до кожного слова”
6. **Злорадство, насмішкуватість.** “...вивчився передражнювати мову ів ходу всіх сусідів. Все, що було в них нехорошого, всі їхні хиби він умів виставити напоказ...”
7. **Захоплення неживою природою.** “Подивись, як майстерно зроблено!... Це (сніжинки) набагато цікавіше, ніж справжні квіти! І яка точність! Жодної нерівної лінії! Якби вони тільки не танули”
8. **Снігова королева забирає Кая.** “Кай голосно закричав, але його ніхто не почув. Вінувесь тремтів і хотів був прооказати молитву “отче наш”, але в голові у нього лишилася сама таблиця множення”
9. **Поцілунок Снігової королеви.** “Поцілунок її був холодніший за кригу! Він пройняв його наскрізь, аж до серця”
10. **Ставлення до Снігової королеви.** "Розумнішого, чарівнішого обличчя він не міг собі уявити. Він зовсім не боявся її. Тепер уже все в ній здавалося довершеністю”
11. **Розумний.** “Знає чотири дії арифметики, навіть з дробами, знає скільки в кожній країні квадратних миль і скільки жителів”
12. **Гра Кая у палаці Снігової королеви.** “Складав різні вишукані фігури з крижин, і це називалося “льодова гра розуму”. В його очах ці фігури були чудом мистецтва, а складання їх – найважливішою справою”... “Ніяк не міг скласти слово “Вічність”. Снігова королева сказала: - Якщо ти складеш це слово, ти будеш сам собі володар і я подарую тобі весь світ і нові ковзани”
13. **Покірність.** “Він сидів тихий, непорушний і холодний”
14. **Герда звільняє Кая від злих чар.** “Герда заплакала, її гарячі слізози впали йому на груди, пройшли в саме серце, розтопили крижану кору і розтопили скалку чарівного дзеркала.
15. **Поцілунки Герди.** “Герда поцілувала Кая в обидві щоки, і вони знову зажевріли, поцілувала його в очі, і вони заблищають, поцілувала його руки й ноги, і він знову став бадьорий і дужий”

Снігова королева

1. Портрет: «За вікном літали сніжинки, і одна з них, найбільша, упала на краєчок ящика з квітами. Сніжинка раптом почала рости все більше й більше і стала, нарешті, молодою жінкою, закутаною в найтонший білий серпанок, зітканий з мільйонів зірчастих сніжинок. Жінка була така прекрасна та ніжна, але з криги, з сліпучої, іскристої криги. І все-таки жива!.. Очі блищають, як дві ясні зірки, але не було в них ні спокою, ні тепла.»

“Вона була прекрасна! Розумнішого, чарівнішого обличчя він не міг собі уявити. Тепер усе в ній здавалося йому довершеністю”...

«Снігові пластівці все росли, росли і, нарешті, зробилися як великі білі кури. Раптом вони розлетілися на всі боки, великі сани зупинилися і людина в сніговій шапці та шубі встала. Шуба й шапка на ній були з снігу — це була жінка, висока, струнка, сліпучо-біла. Це була Снігова Королева».

2.Заняття: “Снігова королева ніколи не лишається на землі, а відлітає на чорну хмару. Інколи ночами пролітає вона вулицями міста і заглядає у вікна, от вони від того і вкриваються крижаними візерунками”...

3.Поцілунки Снігової королеви. 1-ий“ О, поцілунок її був холодніший за кригу! Він пройняв його наскрізь, аж до серця, а воно ж і без того було наполовину крижаним. Йому здалося, що от-от він умре..” 2-ий «Снігова Королева ще раз поцілувала Кая, і він забув і Герду, і бабусю, і всіх уdoma.»

4. Замок Снігової королеви: “Веселі розваги ніколи не заглядали сюди”... “Холодно, порожньо і пустинно було завжди в залах”... “Північне сяйво спалахувало і світило так правильно, що можна було точно розрахувати, коли світло збільшиться і коли зменшиться. Посередині було замерзле озеро. Крига тріснула на ньому на тисячу шматків, рівних і правильних, ніби це було навмисне зроблено. Посередині озера сиділа Снігова королева. Вона казала, що сидить на дзеркалі розуму “...

Джерела

Волощук Е.В. Зарубіжна література: 5-й кл.: підруч. для закл. заг. серед. освіти. — Київ : Генеза, 2018

Ніколенко О. М., Конгва Т. М., Орлова О. В. та ін. Світова література : підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. — К.: Грамота, 2013.

Удовиченко Л. М. Зарубіжна література в таблицях і схемах. 5 клас. — К. : Видавничий дім «Освіта», 2019

Загоруйко О. Я. Світова література. 5 клас (за підручником Е. Волощук). — Х. : Вид. група «Основа», 2013

Ніколенко О. М., Мацевко-Бекерська Л. В., Орлова О. В. та ін. Книжка для вчителя: Уроки зі світової літератури в 5 класі (Серія «Бібліотека словесника»). — К.: Грамота, 2013

Паращич В. В. Усі уроки світової літератури. 5 клас. I семестр. — Х.: Вид. група «Основа», 2014.

Коновалова М. В., Паращич В. В., Фефілова Г. Є. Зарубіжна література. 5 клас — Харків: Вид. група «Основа», 2022.

Богданець-Білоскаленко Н., Фідкевич О. Зарубіжна література: підруч. для 5 кл. закл. загальн. середн. освіти. — Київ: Грамота, 2022

Ковбасенко Ю., Ковбасенко Л., Дячок С. Зарубіжна література. Підручник для 5 кл. закл. загал.середн.освіти — Київ: Літера ЛТД, 2022

- Волощук Є.** Зарубіжна література. Підручник для 5 кл. закл.загал.серед.освіти — Київ: "Генеза", 2022
- Ісаєва О. О., Клименко Ж. В.** Зарубіжна література: підруч. для 5 кл. загальноосвіт.навч. закл. — Київ: УОВЦ «Оріон», 2022.
- Кадоб'янська Н., Удовиченко Л., Снегірьова В.** Зарубіжна література: підруч. для 5 кл. загальноосвіт.навч. закл. — Київ: Видавничий дім «Освіта», 2022
- Міляновська Н. Р.** Зарубіжна література: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. — Тернопіль: Астон, 2022.
- Паращич В. В.** Усі уроки зарубіжної літератури. 5 клас. — Х. : Вид. група «Основа», 2009.